

รายงานการพัฒนา นวัตกรรม

นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านเสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

(SANOOK MODEL)

นายอานนท์ กำบุตร์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

วิทยฐานะ: ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนวัดบ้านเหล่า

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้จัดทำโครงการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21 เพื่อสนองตามวิสัยทัศน์ขององค์กรและสอดคล้องกับกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสังกัด พัฒนา คัดค้นแนวทางหรือกระบวนการในการพัฒนาการจัดการศึกษา การบริหารจัดการ หรือการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงบริบทเชิงพื้นที่ ความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียน รวมถึงความสอดคล้องในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และได้กำหนดจัดกิจกรรมมหกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมการศึกษา ปีงบประมาณ 2567 เพื่อเป็นเวทีวิชาการในการนำเสนอผลงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่องจึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของตนเอง เพื่อนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) บนเวทีวิชาการ และเพื่อถอดบทเรียนและสรุปองค์ความรู้นวัตกรรมการศึกษาที่เป็น Best Practice สำหรับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และเชิดชูให้เป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ของผู้สนใจนั้น

โรงเรียนวัดบ้านเหล่า ได้ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการจัดการของผู้บริหารโรงเรียนตามนโยบายจุดเน้นในด้านเสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน จึงขอส่งเอกสารผลงานเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเอกสารฉบับนี้เป็นรายงานการสร้างและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่ได้ดำเนินการตามตามหลักเกณฑ์ที่จะช่วยประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการต่อไปหากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ต้องกราบขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นายอานนท์ กำบุตร์
ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานการพัฒนานวัตกรรม (ข้อมูลส่วนตัว)	1
ชื่อนวัตกรรม	2
ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม	2
วัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม	6
ขั้นตอนหรือวิธีการสร้าง/พัฒนานวัตกรรม	8
กระบวนการหาคุณภาพของนวัตกรรม	10
การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา	11
ผลการใช้นวัตกรรม และอภิปรายผล	12
ภาพรวมของนวัตกรรม	13
ภาคผนวก	16
ตารางสอน	17
ตัวอย่างแผนการสอน	18
ภาพถ่ายตัวอย่างชิ้นงาน/ผลงานของนักเรียน	25
ภาพถ่ายกิจกรรมกระบวนการขับเคลื่อน	31
PLC (Professional Learning Community) ครู	
ตัวอย่างใบงาน	32
ตัวอย่างใบงานการถอดบทเรียนของผู้เรียน	33
ตัวอย่างคู่มือฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	34

แบบรายงานการพัฒนานวัตกรรม
นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านเสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน
ประจำปีงบประมาณ 2567

ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ	นายอานนท์ กำบุตร์
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ปฏิบัติงาน	โรงเรียนวัดบ้านเหล่า 44 หมู่ 4 ตำบลเมืองกาย อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โทรศัพท์ 096-0879637
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่	419 หมู่ 12 ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ดำรงตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
ประเภทนวัตกรรม	นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านเสริมสร้าง ศักยภาพสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน
ชื่อนวัตกรรม	“ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Active learning ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ชื่อนวัตกรรม

“ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Active learning ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีความมุ่งหมายที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การศึกษาไทยในอดีตมักเน้นการเรียนรู้แบบท่องจำและการสอนแบบบรรยาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่ไม่ได้เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความรู้ไม่คงทนถาวร และไม่สามารถเอาไปประยุกต์ใช้ได้จริงได้

ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสร้างทักษะใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมของยุค โดยให้ความสำคัญกับทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร รวมไปถึงทักษะ ในการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนนั้นต่างต้องพัฒนาทักษะและกระบวนการของตนเอง ที่แตกต่างกัน การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนจึงจำเป็นต้องมีรูปแบบใหม่ๆ ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน การเรียนรู้แบบจริง และการเรียนรู้แบบการสอนให้น้อยเรียนรู้ให้มาก เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการพัฒนาพลเมืองให้เป็นผู้ที่มีทักษะ สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพในสังคมได้ และยังมีการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีอื่นๆ มาบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ถูกเสนอโดยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

แนวคิด Active Learning ได้รับการยอมรับในวงการการศึกษาว่าสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้ดี ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา

กิจกรรมพัฒนา 4H เป็นแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม โดยมุ่งเน้นการพัฒนา 4 ด้านหลัก ได้แก่ Head (สมอง/ปัญญา) พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ฝึกการวางแผนและการจัดการอย่างเป็นระบบ Heart (หัวใจ/จิตใจ) ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี พัฒนาทักษะทางอารมณ์และการควบคุมตนเองสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม Hand (มือ/ทักษะปฏิบัติ) ฝึกฝนทักษะการลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาความสามารถในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยี ส่งเสริมทักษะอาชีพและการทำงานร่วมกับผู้อื่น Health (สุขภาพ) ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ให้ความรู้เกี่ยวกับโภชนาการและการดูแลสุขภาพ ส่งเสริมการออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการ

การนำแนวคิด 4H มาใช้ในห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ Active Learning ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาจทำได้ดังนี้

นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน : เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน
นายอานนท์ กำบุตร์

ผู้เรียน ได้เรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการ Active Learning เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา มีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีแนวทางในการสร้างอาชีพเสริม เกิดรายได้ระหว่างเรียนและสร้างทางเลือกในการเรียนรู้

ผู้สอน จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ (Head) เช่น การวิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

ผู้สอน ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนการทำงานเป็นทีมและการมีจิตอาสา (Heart) เช่น โครงการพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ให้งมือปฏิบัติจริง (Hand) เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน หรือการประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ (Health) เช่น การปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อบริโภคในโรงเรียน

การบูรณาการการเรียนรู้ ผสมผสานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับวิธีการสอนแบบ Active Learning ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงพัฒนาทักษะที่จำเป็น: ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังค่านิยมที่ดี สร้างความตระหนักเรื่องความพอเพียง ความรับผิดชอบต่อสังคม และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ให้แก่ผู้เรียนเตรียมความพร้อมสู่โลกจริง ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผน การตัดสินใจ และการจัดการอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในชีวิตจริงและการทำงาน

โรงเรียนวัดบ้านเหล่า เป็นโรงเรียนคุณภาพ Stand Alone ขนาดกลาง ตั้งอยู่บนพื้นที่ภูเขาสูง เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 137 คน เน้นการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง ให้บริการการศึกษาแก่ผู้เรียนและชุมชน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เกิดความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำด้านการจัดการศึกษา โรงเรียนดำเนินการขับเคลื่อนพัฒนาสถานศึกษาด้วยหลักการที่ว่า “ความรู้คู่คุณธรรม” จึงได้นำหลักการของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมพัฒนา 4H และ แนวคิด Active Learning เข้ามาเป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา ด้วยการดำเนินการจัดกิจกรรมชุมนุมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนและครูมีความสุขในการเรียนการสอน ลดการบรรยายของครู เพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติจริงมากขึ้น ปรับบทบาทของครูจากผู้สอนมาเป็นผู้ให้คำปรึกษาชี้แนะ (Coach) กิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความสร้างสรรค์และหลากหลาย ด้วยการพัฒนา 4H คือ Head (กิจกรรมพัฒนาสมอง) Heart (กิจกรรมพัฒนา จิตใจ) Hand (กิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ) Health (กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ) โดยใช้กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยเชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ของโรงเรียนตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงในรูปแบบบูรณาการปฏิบัติ 1 กิจกรรมให้สอดคล้องกับหลายโครงการ จึงเกิดเป็นการนำนวัตกรรมการบริหารจัดการห้องเรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ “SANOOK MODEL ขับเคลื่อนความรู้คู่คุณธรรม” สู่ “ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Active learning ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้ในการบริหารงาน และจัดกิจกรรมต่างๆ ในการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สร้างคนดีในโรงเรียน เพื่อสนองพระราชประสงค์ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถ บพิตร ที่ให้โรงเรียนสร้างคนดีให้บ้านเมือง

วัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม

เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ Active learning ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับ Active learning อย่างเป็นรูปธรรม
2. เกิดนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทการศึกษาอื่นๆ ได้

ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตจริงที่ดีขึ้น
2. ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านครูผู้สอน

1. ครูมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ครูได้พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning และการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านสถานศึกษา

1. สถานศึกษามีแนวทางในการพัฒนาห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมของสถานศึกษา

ด้านชุมชนและสังคม

1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น
2. สังคมได้พลเมืองที่มีคุณภาพ มีทักษะการคิด และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิต

กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม

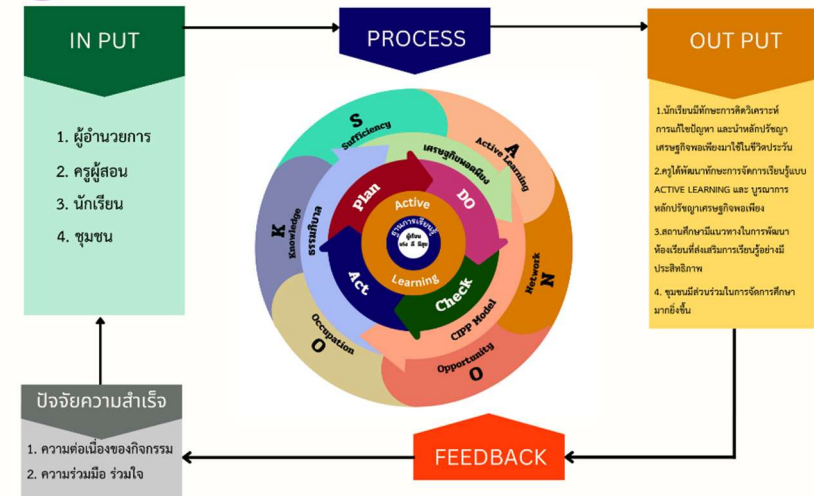

ภาพที่ 1 : กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม (SANOOK MODEL)

นวัตกรรมห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ ACTIVE LEARNING ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

SANOOK MODEL

ภาพที่ 2 : กรอบกระบวนการทำงานห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ฯ

นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน : เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน
นายอานนท์ กำบุตร์

บทบาทหน้าที่แต่ละภาคส่วน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยแต่ละกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ดังนี้			
ผู้บริหาร	ครู	ผู้เรียน	ชุมชน
1. กำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้อง 2. สนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณที่จำเป็น 3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก	1. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น Active Learning 2. บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการสอน 3. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน 4. ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น 2. ฝึกคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง 3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 4. นำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3. เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนหรือวิธีการสร้าง/พัฒนานวัตกรรม

1. ศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการสำรวจสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน ระบุปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและครูสอน วิเคราะห์ความสอดคล้องกับหลักสูตรและนโยบายการศึกษา

2. เขียนแผนการจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับแผน จัดทำโครงการและนวัตกรรมสนองต่อความต้องการของโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วางแผนการใช้ทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้

3. พัฒนาครูผู้สอน และพัฒนานวัตกรรม จัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบ Active Learning ฝึกปฏิบัติการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฝึกการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ Active Learning จัดให้ครูได้เยี่ยมชมโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ ศึกษาดูงานในสถานที่ที่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม จัดตั้งกลุ่ม PLC เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ร่วมกันกำหนดเวลาประชุม PLC อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาการสอนอย่าง จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู จัดหาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่จำเป็น สร้างห้องเรียนต้นแบบที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาครู ประเมินผลการพัฒนาครูและนำผลมาปรับปรุงแผนการพัฒนาในระยะต่อไป

4. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การทดลองใช้นวัตกรรม

นำหลักสูตรที่ได้ปรับปรุงและนวัตกรรมการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กๆ สังเกตและบันทึกผลการใช้งาน รวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นจากผู้เรียนและครูสอน วิเคราะห์ผลการทดลองใช้ ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนวัตกรรม ระบุจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง

5. ครูออกแบบและเขียนแผน PLC การพัฒนาปรับปรุง: ระบุวัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน กำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังสำหรับผู้เรียนและครูผู้สอน วางแผนการดำเนินงาน กำหนดตารางการประชุม PLC (เช่น สัปดาห์ละครั้ง) แบ่งบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม วางแผนการเก็บข้อมูลและการประเมินผล ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ระดมความคิดเพื่อออกแบบกิจกรรม Active Learning บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับกิจกรรม พัฒนาสื่อการสอน และเครื่องมือประเมินผล ดำเนินการสอนและสังเกตการณ์ ครูในทีม PLC ผลัดกันสอนและสังเกตการณ์ บันทึกข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนและปฏิกิริยาต่อกิจกรรม สะท้อนผลการปฏิบัติ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อสังเกตจากการสอน วิเคราะห์จุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากเพื่อนร่วมทีม ปรับปรุงและพัฒนา ปรับแก้แผนการสอนและกิจกรรมตามผลการสะท้อนคิด พัฒนาทักษะการสอนของครูตามข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันบทเรียนและแนวปฏิบัติที่ดีกับครูนอกกลุ่ม PLC และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานและความก้าวหน้า

6. การนิเทศ กำกับ ติดตาม วางแผนการนิเทศ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการนิเทศ จัดทำปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจนกำหนดเครื่องมือและวิธีการในการนิเทศ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การประชุมก่อนและหลังการสังเกต

ประเด็นในการนิเทศ การออกแบบกิจกรรม Active Learning การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอนการวัดและประเมินผลผู้เรียน

การกำกับติดตาม ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผน ตรวจสอบการใช้ทรัพยากร และงบประมาณ ประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ

เครื่องมือในการนิเทศและติดตาม แบบสังเกตการสอน แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกการนิเทศ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

การประเมินผลการนิเทศ ประเมินความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหลังการนิเทศ ประเมินการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอนของครู

7. การรายงาน และสะท้อนผล จัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นระยะ วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการนิเทศต่อผู้บริหาร การนำผลไปใช้ นำผลการนิเทศมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน วางแผน การพัฒนาครูตามผลการนิเทศ ปรับปรุงระบบและกระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. ประเมินจำเป็นตามวัตถุประสงค์

ประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อตรวจสอบว่าการสอนเป็นไปตามหลักการ Active Learning

วิธีการประเมิน สังเกตการณ์ในชั้นเรียน ตรวจสอบแผนการสอน สัมภาษณ์ครูและนักเรียน

เครื่องมือ: แบบประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

ประเมินการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อตรวจสอบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเรียนการสอน

วิธีการประเมิน วิเคราะห์เนื้อหาในแผนการสอน ประเมินกิจกรรม ใบงานหรือโครงงานของนักเรียน

เครื่องมือ แบบประเมินการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อวัดความรู้และทักษะที่นักเรียนได้รับ

วิธีการประเมิน ประเมินผลงาน ใบงานหรือโครงงานของนักเรียน

เครื่องมือ แบบประเมินผลงาน

ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เพื่อวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาของนักเรียน

วิธีการประเมิน ใช้แบบทดสอบสถานการณ์ ประเมินจากการนำเสนอโครงงาน

เครื่องมือ แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์, แบบประเมินโครงงาน

ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน เพื่อวัดระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน

วิธีการประเมิน: สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน

เครื่องมือ แบบสอบถามความพึงพอใจ

ประเมินการพัฒนาทักษะการสอนของครู เพื่อวัดความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอนของครู

วิธีการประเมิน ประเมินตนเองของครู การนิเทศการสอน

เครื่องมือ แบบประเมินทักษะการสอน, แบบบันทึกการนิเทศ

ประเมินการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอน เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของการใช้สื่อและเทคโนโลยี

วิธีการประเมิน สังเกตการใช้สื่อในชั้นเรียน สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน

เครื่องมือ แบบประเมินการใช้สื่อ, แบบสอบถามความคิดเห็น

ประเมินบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อวัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบ Active Learning

วิธีการประเมิน สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน สัมภาษณ์นักเรียนและครู

เครื่องมือ แบบสังเกตบรรยากาศชั้นเรียน, แบบสัมภาษณ์

การหาคุณภาพของนวัตกรรม โดยกระบวนการ plc

1. การสร้างทีม PLC รวบรวมครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม เช่น ผู้นำ PLC, ผู้บันทึก, ผู้สังเกตการณ์

2. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ระบุปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้

3. การวางแผนการดำเนินงาน ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่บูรณาการการจัดการเรียนการสอนโดยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วงรอบที่ 1 (สัปดาห์ที่ 1-4)

สัปดาห์ที่ 1

- ประชุมทีม PLC เพื่อกำหนดเป้าหมายและวางแผน
- ออกแบบแผนการสอนแบบ Active Learning ร่วมกัน

สัปดาห์ที่ 2-3

- ดำเนินการสอนตามแผน (ครู A สอน, ครู B และ C สังเกตการณ์)
- บันทึกข้อมูลและสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

สัปดาห์ที่ 4

- ประชุมสะท้อนผลและอภิปราย
- ปรับปรุงแผนการสอนตามข้อเสนอแนะ

วงรอบที่ 2 (สัปดาห์ที่ 5-8)

สัปดาห์ที่ 5-6

- ดำเนินการสอนตามแผนที่ปรับปรุง (ครู B สอน, ครู A และ C สังเกตการณ์)
- เก็บข้อมูลและประเมินผลนักเรียน

สัปดาห์ที่ 7

- ประชุมวิเคราะห์ผลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- พัฒนาแผนการสอนเพิ่มเติม

สัปดาห์ที่ 8

- นำเสนอผลงานและแนวปฏิบัติที่ดีในที่ประชุมครู
- วางแผนการขยายผลและพัฒนาต่อเนื่อง

การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา

ดำเนินการใช้ “ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Active learning ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ดังนี้

1. การนำนวัตกรรมไปใช้

1.1 จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชั่วโมงชุมนุม ตามแผนการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดไว้
สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 40 ชั่วโมง

1.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น

2. ประเมินผลการเรียนรู้

2.1 ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การทำโครงการ การนำเสนอ

2.2 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน

3. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผล

3.1 เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนวัตกรรม

4. ปรับปรุงและพัฒนา

4.1 นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงนวัตกรรม

4.2 พัฒนากิจกรรมหรือสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม

5. ขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5.1 นำเสนอผลสำเร็จในเวทีวิชาการหรือชุมชนการเรียนรู้

5.2 เปิดโอกาสให้โรงเรียนอื่นๆ มาศึกษาดูงาน

6. บูรณาการเข้ากับหลักสูตร

6.1 พัฒนาเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6.2 สร้างความเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่นๆ

ผลการทดลองใช้นวัตกรรม และอภิปรายผล

ผลการสร้างและพัฒนา “ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Active learning ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ได้ผลดังนี้

ด้านผู้เรียน ผู้เรียนเกิดความรู้และเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้นพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้นสามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันได้จริง

ด้านผู้สอน มีเครื่องมือและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เกิดการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning เข้าใจในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการสอน

ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีการจัดพื้นที่และทรัพยากรที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

ด้านหลักสูตรและเนื้อหา มีความยืดหยุ่นการพัฒนาหลักสูตร ทั้งปัจจัยที่ส่งผลทางตรง และส่งผลทางอ้อมต่อผลการจัดการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ เนื้อหาการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

ด้านการประเมินผล มีเครื่องมือและวิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับ Active learning สามารถวัดผลการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติได้อย่างครอบคลุมด้วย cipp model

ด้านชุมชนและสังคม เกิดการขยายผลแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ครอบครัวชุมชน มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

ด้านนวัตกรรมการศึกษา เกิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่สามารถเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่นและมีการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ SANOOK MODEL

ภาพรวมของนวัตกรรม

ชื่อแหล่งเรียนรู้	การใช้ประโยชน์
1) ฐานผักปลอดสารพิษ	- เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐานในการปลูกพืชผักสวนครัวไว้กิน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต - จัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ โดยนักเรียนจะเรียนรู้ตามกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการทำงาน และเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
2) ฐานเห็ดธรรมชาติ	- เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐานในการทำก้อนเห็ด และดูแลและสร้างรายได้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

ชื่อแหล่งเรียนรู้	การใช้ประโยชน์
	- จัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระโดยนักเรียนจะเรียนรู้ตามกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการทำงาน และเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
3) ฐานนักรบใต้พิภพ	- เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐานในการจัดการกับขยะอินทรีย์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
	- จัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ ในระดับโดยนักเรียนจะเรียนรู้ตามกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะการทำงาน และเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
4) ฐานสารดี เอนกประสงค์	- เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เกิดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการผสมน้ำยาเอนกประสงค์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้
	- จัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ โดยนักเรียนจะเรียนรู้ตามกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการทำงาน และเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
5) ฐาน Zero Waste	- เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เกิดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการจัดการขยะทั่วไปและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
	- จัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ โดยนักเรียนจะเรียนรู้ตามกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะการทำงาน และเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
6) ฐานรักษ์วัฒนธรรม	- เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องวิถีชีวิตของชนเผ่า ประเพณีวัฒนธรรม ตลอดจนมีทักษะพื้นฐานในการแสดงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
	- จัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ โดยนักเรียนจะเรียนรู้ตามกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการทำงาน และเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

ประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรม

ผู้เรียน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในบทบาท เกิดทักษะ เจตคติ และพฤติกรรม จากปัจจัยที่ส่งผลทั้งทางตรง และส่งผลทางอ้อมจากการดำเนินกิจกรรม ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความท้าทายในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผู้สอน ผู้สอนสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในบทบาทและวิธีการสอนของครูวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของผู้สอน

ความยั่งยืนของนวัตกรรม จากการนำนวัตกรรมมาใช้และเกิดปัจจัยที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น สามารถมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระยะยาวและสามารถขยายผลต่อครอบครัวและชุมชนได้

ผลกระทบต่อชุมชนและสังคม เกิดการขยายผลแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ครอบครัวและชุมชนของผู้เรียน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

ภาคผนวก

- กำหนดการสอน ตารางสอน
- ตัวอย่างแผนการสอน
- ภาพถ่ายตัวอย่างชิ้นงาน/ผลงานของนักเรียน
- ภาพถ่ายกิจกรรมกระบวนการขับเคลื่อน PLC (Professional Learning Community) กลุ่มครู
- ตัวอย่างใบงานและการถอดบทเรียนของผู้เรียน
- ตัวอย่างคู่มือฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางการจัดการเรียนรู้ (ตารางเรียน)

ตารางเรียน ป.1								
วัน	เวลา	8:30-9:30	9:30-10:30	10:30-11:30	11:30-12:30	12:30-13:30	13:30-14:30	14:30-15:30
จันทร์		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	ศิลปะ	รับประทานอาหารกลางวัน	ภาษาอังกฤษ	ศิลปะ	อ่านเขียนไทย
อังคาร		สุขศึกษา พลศึกษา	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย		สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ	ชุมนุม
พุธ		คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	สังคมศึกษา		วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ เพิ่มเติม	แนะแนว
พฤหัสบดี		ภาษาไทย	ประวัติศาสตร์	คณิตศาสตร์		อ่านเขียนไทย	วิทยาศาสตร์	ลูกเสือ- เนตรนารี
ศุกร์		การงานอาชีพ	คณิตศาสตร์	ภาษาอังกฤษ		ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ เพิ่มเติม	จริยธรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ “ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Active learning ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ใช้กิจกรรมชุมนุมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 จะเป็นการจัดกิจกรรมตามชั้นเรียนที่ส่งเสริมอาชีพง่ายๆ เช่น ฐานขนมไทย และในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะเข้าเรียนตามฐานการเรียนรู้ที่ได้ดำเนินการไว้ โดยตลอดปีการศึกษาจะมีการหมุนเวียนเรียนรู้แต่ละฐานการเรียนรู้ให้ครบตามกิจกรรมในแต่ละฐาน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ฐานผักปลอดสารพิษ
- 2) ฐานเห็ดธรรมชาติ
- 3) ฐานนักรบใต้พิภพ
- 4) ฐานสารคดี เอนกประสงค์
- 5) ฐาน Zero Waste
- 6) ฐานรักษ์วัฒนธรรม

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Active learning

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แผนที่ 1

1. ชื่อฐานการเรียนรู้ นักรบใต้พิภพ (การเลี้ยงไส้เดือน)
2. เวลาที่ใช้ 5 ชั่วโมง
3. ชื่อผู้จัดทำ นายชาญชัย วิวัฒน์รัตนกุล นายสุวิชา กาคำ
4. วัตถุประสงค์

4.1 วัตถุประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้

- 4.1.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะเบื้องต้นในการเลี้ยงไส้เดือนได้อย่างเหมาะสม
- 4.1.2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการนำสารคัดหลั่งของไส้เดือนมาทำปุ๋ยชีวภาพ
- 4.1.3 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถถอดองค์ความรู้เรื่อง การเลี้ยงไส้เดือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

4.2 วัตถุประสงค์ของฐานการเรียนรู้

- 4.2.1 เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจและทักษะในการเลี้ยงไส้เดือน ไปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไป
- 4.2.2 เพื่อให้นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้

5. กิจกรรมการเรียนรู้

5.1 ครูถามกระตุ้นความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเลี้ยงไส้เดือน เช่น

- นักเรียนเคยเลี้ยงไส้เดือน ชนิดใดบ้าง
- นักเรียนคิดว่าหลักสำคัญในการเลี้ยงไส้เดือนคืออะไร และเพื่ออะไร
- ปัจจัยหลักที่ใช้ในการเลี้ยงไส้เดือน คืออะไรบ้าง

5.2 ครูชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของฐานการเรียนรู้ในครั้งนี้

5.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4-5 คน หรือตามความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนทั้งหมด โดยให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วยดูแลน้องนักเรียนระดับประถมศึกษา พร้อมทั้งให้แต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และยังเป็น การส่งเสริมให้นักเรียนแบ่งหน้าที่ตามความถนัดและความเหมาะสมของสมาชิกแต่ละคน เช่น หน้าที่อำนวยความสะดวกตลอดการทำงานกลุ่ม, หน้าที่วางแผนการทำงาน, หน้าที่รวบรวมเอกสารความรู้ และหน้าที่นำเสนอชิ้นงาน

5.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาร่วมกันเกี่ยวกับ หลักวิธีการเลี้ยงไส้เดือนที่ถูกต้อง จากใบความรู้ที่ได้รับ

5.5 นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมการเขียนแผนผังความคิดลงในกระดาษที่ครูเตรียมให้ในหัวข้อ หลักการเลี้ยงไส้เดือน โดยออกแบบการทำงานร่วมกันเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

5.6 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับหลักวิธีการเลี้ยงไส้เดือนที่ได้เรียนไป โดยครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเลี้ยงไส้เดือน

5.7 ตัวแทนนักเรียนในแต่ละกลุ่มออกมานำเสนองานแผนผังความคิดในหัวข้อ หลักการเลี้ยงไส้เดือน โดยหลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนอจนเสร็จแล้ว ครูและนักเรียนกลุ่มอื่นช่วยกันอภิปรายและข้อเสนอแนะร่วมกัน

5.8 ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รวมถึงหลักคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นต่อการทำงาน ได้แก่

1. มีความซื่อสัตย์
2. มีความเสียสละ
3. มีความยุติธรรม
4. มีความประหยัด
5. มีความขยัน อดทน
6. มีความรับผิดชอบ
7. มีความตรงต่อเวลา
8. มีการประกอบอาชีพที่สุจริต

5.9 ครูและนักเรียนสรุปเป็นความรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการเลี้ยงไส้เดือน

5.10 ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น

- นักเรียนรู้จักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในลักษณะใด
- นักเรียนคิดว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีประโยชน์และความสำคัญอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน

ชีวิตประจำวันได้อย่างไร

5.11 นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งศึกษาเกี่ยวกับการถอดองค์ความรู้กิจกรรมการเลี้ยงไส้เดือน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ร่วมกัน ดังนี้

- 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1. เงื่อนไขความรู้
2. เงื่อนไขคุณธรรม

- 3 ห่วง ได้แก่ 1. ความพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล
3. ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี

- 4 มิติ ได้แก่ 1. มิติด้านวัตถุ
2. มิติด้านสังคม
3. มิติด้านสิ่งแวดล้อม
4. มิติด้านวัฒนธรรม

- 3 ศาสตร์ ได้แก่ 1. ศาสตร์สากล
2. ศาสตร์พระราชา
3. ศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.12 นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการถอดองค์ความรู้กิจกรรมการเลี้ยงไส้เดือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งเขียนสรุปการถอดองค์ความรู้ เพื่อเตรียมนำเสนอในชั่วโมงถัดไป ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.13 ครูและนักเรียนสรุปเป็นความรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการถอดองค์ความรู้กิจกรรมการเลี้ยงไส้เดือน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.14 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอชิ้นงานการถอดองค์ความรู้กิจกรรมการเลี้ยงไส้เดือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีครูและเพื่อนกลุ่มที่เหลือช่วยกันอภิปรายตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมให้ข้อเสนอแนะร่วมกัน

5.15 ครูและนักเรียนสรุปเป็นความรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการถอดองค์ความรู้กิจกรรมการเลี้ยงไส้เดือน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. สื่อการเรียนรู้

- 6.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเลี้ยงไส้เดือน
- 6.2 ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 6.3 ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การถอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไส้เดือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 6.4 ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การเขียนแผนผังสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไส้เดือน
- 6.5 ใบงานที่ 1.4 เรื่อง การถอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไส้เดือน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 6.6 กระดาษฟลิปชาร์ต
- 6.7 ปากกาเคมี
- 6.8 สีเมจิก

7. การวัดและประเมินผล

- 7.1 การตรวจสอบความถูกต้องจากชิ้นงานของนักเรียน
- 7.2 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
- 7.3 สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม

รายการที่วัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1 อธิบายการเขียนแผนผังความคิดได้ถูกต้อง	- ตรวจใบงาน	- ใบงาน	- ประเมินผลงาน ตามเกณฑ์คุณภาพ Rubric ผ่านเกณฑ์ระดับ 2 ขึ้นไป
2 เขียนแผนผังความคิด เรื่อง ทำขยะอินทรีย์ให้มีคุณค่าได้ถูกต้องและสร้างสรรค์	- ตรวจใบงาน	- แบบบันทึกคะแนน	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่าน
3 มีความภาคภูมิใจในผลงานของตน	- สังเกต	-แบบประเมินชิ้นงาน	-ระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้ความรู้ ในเรื่อง การเลี้ยง -
ไส้เดือน คิดเป็นร้อยละ 90.00

กระบวนการ

นักเรียนเกิดทักษะในการเลี้ยงไส้เดือน และ นำความรู้ ไปต่อยอด
ได้ คิดเป็นร้อยละ 80.00

ค่านิยม/เจตคติ

นักเรียนมีความรับผิดชอบ ต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย มีการทำงาน
ร่วมกันเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 90.00

ปัญหา / อุปสรรค

ในการนำเสนองาน นักเรียนบางคน ยังขาดความกล้า แสดง ออก
ไม่กล้า แสดงความคิดเห็น เวลาทำกิจกรรมกลุ่ม

แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา

มีการกระตุ้น ส่งเสริม และฝึกให้มีการพูดหน้าชั้นเรียนบ่อยๆ
และมีการเสริมแรงให้นักเรียน กล้าแสดงออก

ลงชื่อ.....

(นายชาญชัย วิวัฒน์รัตนกุล)

ครูผู้สอน

วันที่ 11 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567

ความเห็นของหัวหน้างานบริหารงานวิชาการ
สภากิจการมหาวิทยาลัย ได้พิจารณาจัดกิจกรรมที่สถานประกอบการ
เห็นสมควรเรียน ได้ลงชื่ออนุมัติ

ลงชื่อ..... อัจฉรา
(นางสาวอัจฉรา ร่มโพธิ์)

ตำแหน่ง ครู

วันที่ ๑๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ความเห็นของผู้บริหาร / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
กรรมการสภามหาวิทยาลัย สืบตามสัมพันธภาพงานการร่วม / เน้น อบรม ได้ผล
ปฏิบัตงาน ง่ายกว่าแบบเก่า (ก่อน) ตามกิจกรรมที่งานทำ ทำให้ได้ อบรม เกิด
ทักษะ และ สามารถ สรรหา องค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง

ลงชื่อ.....กัญญา.....
(นางสาวพียาพร ธารเหลือทอง)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านเหล่า

วันที่ ๑๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ความเห็นของผู้บริหาร / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
ทพ.กนก วัฒนพรหม มีทศมิตีต่ออัครราชบัณฑิตยสถาน เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
และเห็นสมควรให้ รวบรวม สานักงานฯ ไปพิจารณา

ลงชื่อ.....
(นายอานนท์ กวบตร)

ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านเหล่า

วันที่ ๑๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน : เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

แนวคิดกรรมการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน : เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน
นายอานนท์ กำบุตร์

ภาพถ่ายตัวอย่างชิ้นงาน/ผลงานของนักเรียน

กิจกรรม “ผักปลอดสารพิษ สร้างวินัย ใส่ใจสุขภาพ”

เจ้าหน้าที่โครงการหลวงม่อนเงาะให้ความรู้
การปลูกผักแบบไฮโดรโปนิคส์

ผู้เรียนย้ายต้นกล้าผักจากกล่องอนุบาล
ใส่ถ้วยปลูก

ผู้เรียนนำถ้วยปลูกต้นกล้าผักแยกใส่รางปลูก

การปลูกผักสลัดแบบไฮโดรโปนิคส์

การปลูกผักเบบี๋คอสแบบไฮโดรโปนิคส์

ทำสลัดโรลจากผักไฮโดรโปนิคส์
เพื่อจำหน่ายหารายได้ระหว่างเรียน

กิจกรรม “เห็ดธรรมชาติ นำพาสู่อาชีพ”

ทำก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้า

ครูให้ความรู้ผู้เรียนเกี่ยวกับเห็ดนางฟ้า

ครูสาธิตวิธีการเก็บเห็ดนางฟ้า

เห็ดนางฟ้าผลผลิตจากชุมชน

การแปรรูปเห็ดนางฟ้าเป็น
น้ำพริกเห็ดกรอบ

ทำน้ำพริกเห็ดกรอบ
เพื่อจำหน่ายหารายได้ระหว่างเรียน

กิจกรรม “นักรบใต้พิภพ เปลี่ยนเศษอาหารเป็นปุ๋ย”

นำดินผสมกับฟางข้าวใส่ท่อซีเมนต์
เพื่อใช้เป็นที่ย่อยไส้เดือน

นำไส้เดือนลงปล่อยในบ่อเลี้ยงที่เตรียมไว้

นำเศษอาหารมาให้เป็นอาหารเลี้ยงไส้เดือน

ครูให้ความรู้วิธีการเลี้ยงและดูแลไส้เดือน

นำน้ำหมักมูลไส้เดือนเก็บใส่ภาชนะเพื่อจำหน่าย

นำน้ำหมักมูลไส้เดือน ผลิตภัณฑ์กิจกรรม
ที่พร้อมนำไปจำหน่าย

กิจกรรม “สารดี เอนกประสงค์”

ครูให้ความรู้เบื้องต้นในการทำน้ำยาล้างจาน
เอนกประสงค์

ต้มมะนาวในน้ำเดือด

นำน้ำมะนาวที่ต้มเสร็จมาเทใส่กะละมัง

ผสมสาร N70 และเกลือป่นในน้ำมะนาวที่ต้มไว้
และกวนให้เข้ากัน

กวนผสมสารต่างๆ ของน้ำยาให้เข้ากันดี

น้ำยาล้างจานเอนกประสงค์
ผลิตภัณฑ์ของกิจกรรม

กิจกรรม “Zero Waste”

โรงเรียนคัดแยกขยะ

ครูอธิบายให้ความรู้และสาธิตวิธีการทำ
กระดาษต้นไม้ออกจากเศษผ้าเก่า

นำถ้าน้ำเก่ามาเป็นแม่พิมพ์ขึ้นผ้าให้เป็นรูปร่าง

ผสมปูนสำหรับใช้หล่อผ้าแม่พิมพ์

แกะกระดาษต้นไม้ออกจากแม่พิมพ์

นำกระดาษมาพ่นสีให้สวยงาม

กิจกรรม “รักษ์วัฒนธรรม”

เรียนรู้การเล่นดนตรีพื้นเมือง
จากวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น

เรียนรู้การเล่นดนตรีพื้นเมือง
จากวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น

เรียนรู้และฝึกซ้อมทักษะการเล่นดนตรีพื้นเมือง

เรียนรู้และฝึกซ้อมการฟ้อนรำพื้นเมือง

ร่วมแสดงดนตรีพื้นเมืองในงานกลืนของชุมชน

ร่วมแสดงดนตรีพื้นเมืองในงานประเพณี
ของชุมชน

ภาพถ่ายกิจกรรมกระบวนการขับเคลื่อน PLC (Professional Learning Community) ครู
การดำเนินกิจกรรม “ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ Active learning
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ตัวอย่างใบงาน

ใบงานที่ 4

สาระบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การอ่านบทกลอนตามหลักพอเพียง ชื่อ..... เลขที่.....

คำชี้แจง นักเรียนวิเคราะห์ตัวอย่างการอ่านบทกลอน มา 1 ตัวอย่าง แล้วเขียนแผนและความคิดเข้าตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

แนวทางการตอบ

พอประมาณ
รู้จักความพอประมาณในการอ่าน และวิเคราะห์บทกลอนแล้วนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

มีเหตุผล
มีเหตุผลของการอ่านบทกลอนแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้เหมาะสม

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
รู้จักและเห็นคุณค่าวิธีอ่านอย่างพอประมาณเหมาะสมกับฐานะของตนเอง

การอ่านบทกลอน

เงื่อนไขความรู้
มีความรอบรู้ในการอ่านและวิเคราะห์บทกลอนถึงความเป็นประโยชน์ของการประพันธ์และการอ่าน เพื่อเป็นการตระหนักรู้ในครอบครัว

เงื่อนไขคุณธรรม
มีความซื่อสัตย์ ประหยัด มีความซื่อสัตย์

ใบงานที่ 2

สาระบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักพอเพียง ชื่อ..... เลขที่.....

คำชี้แจง นักเรียนวิเคราะห์ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักพอเพียง ของนักเรียน มา 1 ตัวอย่าง แล้วเขียนแผนและความคิดเข้าตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

แนวทางการตอบ

พอประมาณ
รู้จักความเหมาะสมค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนอย่างคุ้มค่า

มีเหตุผล
รู้จักใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนอย่างคุ้มค่า

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพื่อความยั่งยืน

การใช้ประโยชน์ทรัพยากรตามหลักพอเพียง

เงื่อนไขความรู้
มีความรู้อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เงื่อนไขคุณธรรม
ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

ใบงานที่ 14

สาระบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง การนำพืชผักสวนครัวมาเป็นอาหารตามหลักพอเพียง ชื่อ..... เลขที่.....

คำชี้แจง นักเรียนวิเคราะห์ตัวอย่างการนำพืชผักสวนครัวมาเป็นอาหาร มา 1 ตัวอย่าง แล้วเขียนแผนและความคิดเข้าตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

แนวทางการตอบ

พอประมาณ
สำรวจการนำพืชผักสวนครัวมาเป็นอาหาร ได้ดีด้วยตนเองตามความเหมาะสมกับความสามารถ

มีเหตุผล
รู้ว่าควรนำเอาผักสวนครัวมาเป็นอาหารได้

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
บริโภคพืชผักสวนครัวที่ปลอดสารพิษ และสามารถนำผักไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้แก่ตนเองและครอบครัว

การนำพืชผักสวนครัวมาเป็นอาหาร

เงื่อนไขความรู้
มีความรอบรู้เกี่ยวกับพืชผักสวนครัวได้อย่างถูกต้อง

เงื่อนไขคุณธรรม
การให้ตนเอง ความเป็นมิตร ความซื่อสัตย์ในการทำงาน

ใบงานที่ 13

สาระบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง สืบราชทินวงศ์สวนครัวในชุมชน ชื่อ..... เลขที่.....

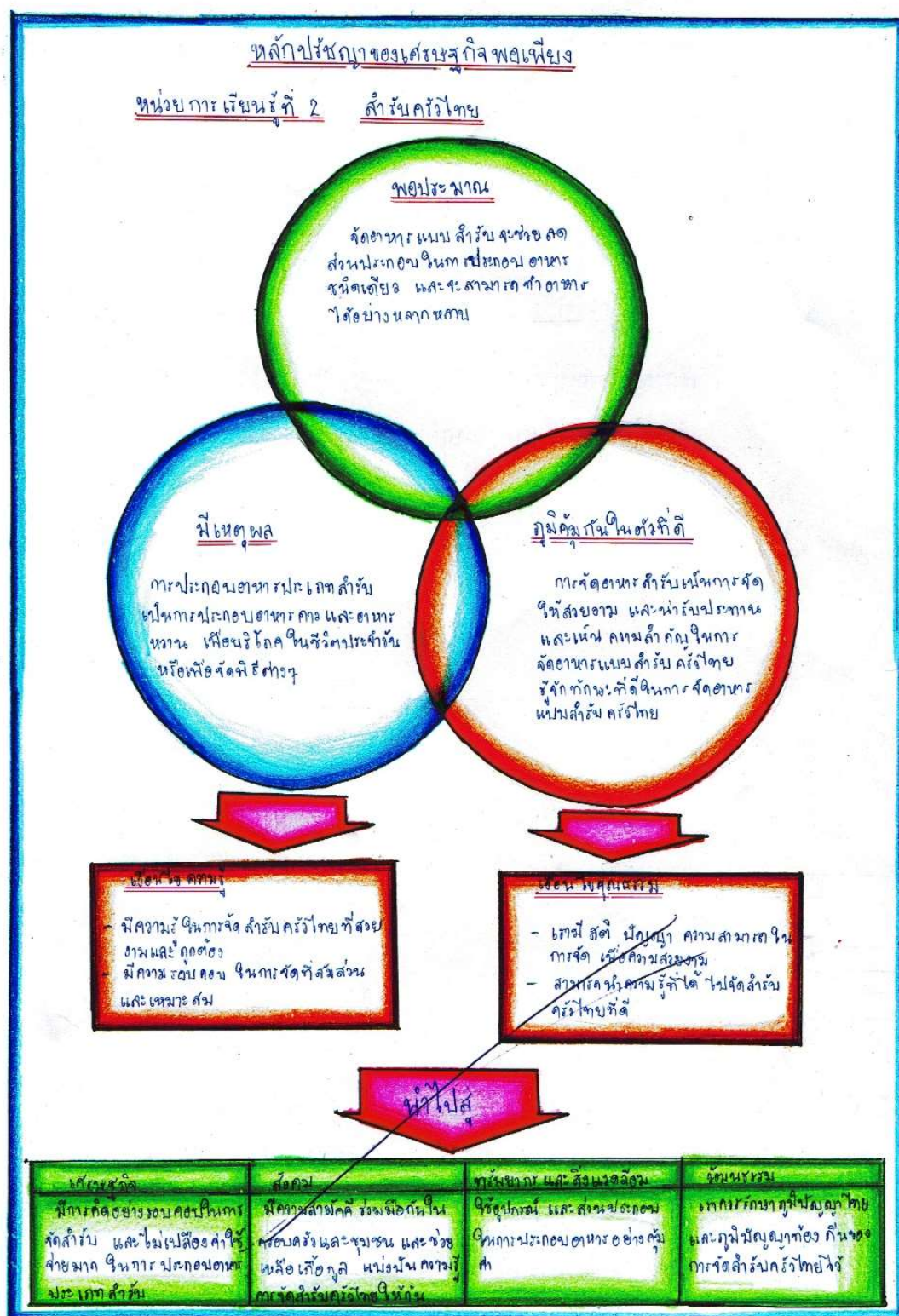
คำชี้แจง นักเรียนนำผักมาจากบ้านคนละ 3-4 ชนิด มารวมกันเป็นกลุ่ม แล้วช่วยกันแยกประเภทของพืชผักสวนครัว บันทึกผล

ผักที่ใช้ใบและดอกเป็นอาหาร	ผักที่ใช้ก้านเป็นอาหาร
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
4.....	4.....
5.....	5.....
6.....	6.....

อยู่ในดุลพินิจของครู

ผักที่ใช้ใบและดอกเป็นอาหาร	ผักที่ใช้ก้านเป็นอาหาร
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
4.....	4.....
5.....	5.....
6.....	6.....

ตัวอย่างใบงานการถอดบทเรียนของผู้เรียน

ตัวอย่างคู่มือฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คู่มือฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ชื่อฐานการเรียนรู้ฐานการเรียนรู้ ผักปลอดสารพิษ เวลา 15 ชั่วโมง
1. ชื่อผู้จัดทำ นางสาวธัญญา งามโชนี นามเหนือ แอนอินทร์
2. วัตถุประสงค์
 - 2.1 วัตถุประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.1.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเบื้องต้นในการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินอย่างเหมาะสมตามวัน
 - 2.1.2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถถอดองค์ความรู้เรื่อง การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของฐานการเรียนรู้
 - 2.2.1 เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไป
 - 2.2.2 เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้
3. กิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5-6 คน หรือตามความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนทั้งหมด แบบคละชั้นเรียน โดยให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นต้นและนักเรียนระดับประถมศึกษา หรือทั้งให้แต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภาคในกลุ่ม 6 หน้าที่ ดังนี้ หน้าที่ด้านความสะอาดตลอดการทำงานกลุ่ม, หน้าที่วางแผนการทำงาน, หน้าที่รวบรวมเอกสารความรู้ และหน้าที่นำเสนอชิ้นงาน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนแบ่งหน้าที่ตามความถนัดและความเหมาะสมของสมาชิกแต่ละคน
 - 3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับ หลัก วิธีการ ปรัชไมซ์ การจัดการผลิตและการแปรรูป ในการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินที่ถูกต้อง จากใบความรู้
 - 3.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามใบงานการเรียนรู้แผนผังความคิดลงในกระดาษที่ครูเตรียมไว้ในหัวข้อ หลักการการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินโดยออกแบบการทำงานร่วมกัน
 - 3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานแผนผังความคิดในหัวข้อ หลักการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดิน โดยหลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนอจนเสร็จแล้ว ครูและนักเรียนกลุ่มที่เหลือช่วยกันอภิปรายและข้อเสนอนะร่วมกัน
 - 3.5 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันถอดองค์ความรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดิน
 - 3.6 นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกัน
 - 3.7 นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการถอดองค์ความรู้กิจกรรมการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือทั้งเขียนสรุป การถอดองค์ความรู้ตามใบงาน เรื่อง การถอดองค์ความรู้กิจกรรมการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงในกระดาษหัดเขียน

- 3.9 ตัวหนนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอชิ้นงานการทดลององค์ความรู้กิจกรรมการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีครูและที่ปรึกษากลุ่มที่เหนือช่วยกันอภิปรายตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมให้ข้อเสนอแนะร่วมกัน
- 3.10 ครูและนักเรียนรู้ร่วมกันเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการทดลององค์ความรู้กิจกรรมการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.11 นักเรียนรู้ร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้ที่ได้รับจากฐานการเรียนรู้การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. สื่อ / อุปกรณ์

- ๔.1 ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่อง การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์
- ๔.2 ใบความรู้ที่ 1.2 เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว
- ๔.3 ใบความรู้ที่ 1.3 เรื่อง การปลูกพืชไร่
- ๔.๔ ใบความรู้ที่ 1.๔ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.5 ใบความรู้ที่ 1.5 เรื่อง การทดลององค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.6 ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การเขียนแผนผังสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์
- ๔.7 ใบงานที่ 1.2 เรื่อง การเขียนแผนผังสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัว
- ๔.8 ใบงานที่ 1.3 เรื่อง การเขียนแผนผังสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชไร่
- ๔.9 ใบงานที่ 1.๔ เรื่อง การทดลององค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.10 ใบงานที่ 1.5 เรื่อง การทดลององค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัว ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.11 ใบงานที่ 1.๖ เรื่อง การทดลององค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชไร่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.12 กระดาษหนังสือพิมพ์
- ๔.13 ปากกาเคมี
- ๔.1๔ สีเมจิก
- ๔.15 อุปกรณ์หัดกิจกรรม

5. ความรู้ที่ได้รับจากฐานการเรียนรู้

- 5.1 ศาสตร์พระราชา
- 5.1.1 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประมวลคำคำได้ประโชนมีสิ่งปลูก
- 5.1.2 ขนิน พันธ์เพิ่ม อดทน วัชกรยัคคี วัชกรยัคคี
- 5.2 ศาสตร์ท้องถิ่น
- 5.2.1 การปลูกพืชผักตามความนิยมในท้องถิ่น
- 5.2.2 การใช้สมุนไพรกำจัดศัตรูพืช
- 5.3 ศาสตร์สากล
- 5.3.1 องค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่
- 5.3.2 หลักการปลูกพืชตามฤดูกาลที่เหมาะสมกับภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

6 ความสอดคล้องกับหลักการทำงาน

- 6.1 ข้อที่ 10 การมีส่วนร่วม
 6.2 ข้อที่ 13 ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
 6.3 ข้อที่ 18 พึ่งพาท้องถิ่น
 6.4 ข้อที่ 19 เคารพกฎเกณฑ์ของ
 6.5 ข้อที่ 22 ความเพียร

7 ความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2 : 3 : 4)

2 เงื่อนไข	
เงื่อนไขความรู้	เงื่อนไขคุณธรรม
- มีความรู้เกี่ยวกับหลักการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินตอนในการปลูกพืชผัก วิธีการวัดผลผลผลิตเป็นอยู่ของคนไทย รู้จักนำพืชผักมาใช้ในการทำอาหาร รู้จักนำความรู้ที่ได้เรียนมาถ่ายทอดให้กับคนอื่น - มีความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- ความรับผิดชอบ - ความซื่อสัตย์สุจริต - ความสามัคคี - ความซื่อสัตย์ - ความมีวินัย

3 ช่วง		
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- การใช้พื้นที่ในการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินอย่างเหมาะสม - การเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับภูมิประเทศ ภูมิอากาศ - เกษตรพอเพียงด้านวนเกษตร	- เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัยสำหรับใช้ในการบริโภค - เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ - ส่งเสริมรายได้ให้กับนักเรียน	- การวางแผนในเรื่องการดูแลรักษาการปลูกพืชให้ได้ผลผลิตตามต้องการ

ด้าน	สมดุล 4 มิติ			
	ด้านวัตถุ	ด้านสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านวัฒนธรรม
ความรู้	มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินที่มีคุณภาพ	มีความเข้าใจในกระบวนการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือแบ่งปัน รู้จักสามัคคี ซื่อสัตย์ มีวินัย และความเพียร	มีความรู้เรื่องพื้นที่ และกระบวนการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดินที่เหมาะสมและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	มีความรู้และทักษะพื้นฐานเรื่องการผลิตผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร้ดิน การนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ทักษะ	ลงมือปฏิบัติให้ได้ผลผลิตจากการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ที่มีคุณภาพเพื่อผลตอบแทนที่ต้องการ	ลงมือปฏิบัติในกระบวนการรวมการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือแบ่งปัน เกิดความสามัคคี มีวินัย มีนิสัยซื่อสัตย์และภาคภูมิใจ	ลงมือปฏิบัติในการจัดสรรพื้นที่และกระบวนการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ ได้ดีอย่างเหมาะสมและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	ส่งเสริม และนำความรู้ ทักษะพื้นฐานในเรื่อง การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ ไปประกอบอาชีพในท้องถิ่น
เจตคติ	มีความภาคภูมิใจที่ได้ผลผลิตจากการปลูกพืชผักปลอดจากสารพิษที่มีคุณภาพ	มีจิตอาสา มีความตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคีร่วมมือ	มีความตระหนักรับชอบ ในการวางแผนจัดสรรพื้นที่ และการปลูกพืชผัก ปลอดจากสารพิษได้เหมาะสมและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	เกิดความรู้ภาคภูมิใจจากการที่ได้นำความรู้และทักษะพื้นฐานในเรื่อง การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ ไปประกอบอาชีพในท้องถิ่น

8 การนำไปประยุกต์ใช้

8.1 การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

8.1.1 การนำความรู้ที่ได้จากการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชไร่ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ที่สุจริตของตนเองและครอบครัว

8.1.2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

8.2 การประยุกต์ใช้ในการกิจจานุกิจ

8.2.1 การนำหลักคุณธรรมในการทำงาน ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพต่อไป

9 การประเมินผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

9.1 ด้านความรู้ : การตรวจสอบความถูกต้องจากการทำชิ้นงาน และในงานที่ทำหมด

9.2 ด้านทักษะ : การสังเกตการทำงานร่วมกันของนักเรียน และความเข้าใจของผลงาน

9.3 ด้านเจตคติ : การสังเกต และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม